

SUİSTİMAL ÖNLEME POLİTİKASI

Suistimalin Tanımı

Genel olarak suistimal; zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, görevi kötüye kullanma gibi yüz kızartıcı suçlar ile Bankamız etik ilkelerine aykırılık teşkil eden bütün fiiller olarak tanımlanır.

Suistimal, bir şahıs tarafından, bir grup birey tarafından veya Banka'ya hizmet sunan bir ya da birden fazla organizasyon tarafından gerçekleştirilebilir. Suistimal, Bankamız personelinin suça iştiraki ile olabileceği gibi tamamen banka dışı kişiler tarafından da Bankamız hedef seçilerek işlenebilir.

Suistimali Önlemeye Yönelik Kontroller

Suistimalleri gerçekleşmeden önce önlemek ve gerçekleştikten sonra ortaya çıkarmak için aşağıda sayılan yöntemlerden faydalanılır.

- Finansal Tabloların ve Finansal Raporlamanın Dış Denetimi
- Finansal Tabloların ve Finansal Raporlamanın İç Denetimi ve Kontrolü
- Üst Yönetim Onaylı Finansal Raporlama
- Yetki Limitleri
- Görevler Ayrılığı
- Etik İlkeler Yönetmeliği
- Kurumsal Yönetim
- Bağımsız Denetim Komitesi
- İnbar Hattı
- Personel ve Yöneticiler İçin Suistimal Eğitimi
- Suistimal Önleme Politikası
- Resmi Suistimal Risk Değerlendirmeleri
- Banka'da, BT ve İş Süreçleri Üzerinde Makul Kontrol Ortamının Tesis Edilmesi
- Sürpriz Denetimler
- Gözetim
- Fiziksel İnceleme ve Mutabakatlar
- Bilgi Güvenliği Politikaları
- Personel Politikaları
- Özgeçmiş Referans Kontrolleri
- Rotasyon / Zorunlu İzin
- Borçluluk durumu kontrolleri

Suistimal Olay Tipleri

Suistimaller, Banka içi ve Banka dışı kaynaklı olmak üzere iki ana kategoride ve aşağıda belirtilen işlem ve olay tipleri esas alınarak sınıflandırılır.

Potansiyel suistimal olaylarının tanımlanmasında, yasal sermaye amacıyla gerçekleştirilen risk ölçümlerinde yeknesaklığın sağlanması amacıyla operasyonel risk kayıp olayları için Basel Bankacılık Denetim Komitesi tarafından geliştirilen sınıflandırma benimsenir.

Suistimallere ilişkin risk-kontrol değerlendirmeleri ayrı bir iç mevzuat dokümanı ile tanımlanır ve yeni ürün geliştirilmesi sürecinde dolandırıcılık risklerinin değerlendirilmesi sağlanır.

Yetkisiz İşlem

- Kasıtlı Raporlanmayan İşlemler
- Mali Kayba Neden Olan Yetkisiz İşlemler
- Kasıtlı Yanlış Bildirilen Pozisyonlar

Dahili Hırsızlık, Hile ve Dolandırıcılık Olayları

- Suistimal ve Dolandırıcılık / Kredi Dolandırıcılığı
- Hırsızlık / Şantaj / Soygun
- Varlıkların Uygunsuz Kullanılması
- Varlıklara Zarar Verilmesi
- Evrakta Sahtekarlık
- Çek Dolandırıcılığı
- Kaçakçılık
- Hesapların Başkasının Üzerine Geçirilmesi / Taklit Edilerek Kullanılması
- Vergi ve Benzeri Yasal Yükümlüklerin Yerine Getirilmemesi
- Rüşvet / Komisyon
- İçeriden Bilgi Alma

Harici Hırsızlık, Hile ve Dolandırıcılık Olayları

- Hırsızlık / Soygun
- Evrakta Sahtekarlık
- Çek Dolandırıcılığı
- Şantaj

Sistem Güvenliği

- Hacking Zararı
- Bilgi Hırsızlığı

Her halükarda, suistimale yönelik eylemler yukarıda sayılan maddelerden ibaret olmayıp; bir aktivitenin suistimal olup olmadığından emin olunamadığında destek ve görüş almak için Etik Hat üzerinden iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Bildirim Sorumluluğu

İşbu Politika esaslarına göre; Banka'da görevli her personel, suistimal eylemine ilişkin ulaştığı bir tespiti ya da bu yönde oluşmuş kuvvetli şüphesini suistimal eylemlerini araştırmak, incelemek, soruşturmak ve sonuçlarını ilgili makamlara raporlamakla görevlendirilmiş olan İç Denetim Birimi'ne bildirmekle mükelleftir.

Bildirime konu edilecek eylemlerin ya da olayların veya bunların varlığına ilişkin kuvvetli şüphelerin, bildirim yapacak kişi tarafından yapılacak ön değerlendirmesinde, işbu Politika dokümanında yer alan spesifik suistimal eylem türlerinden yararlanılabileceği gibi, "suistimal eylemi; bir veya birden fazla kişinin kasti olarak veya hileli yöntemler kullanarak, kendisi için haksız veya yasa dışı bir menfaat elde etme ya da Banka'nın gerek maddi varlıklarına gerekse

itibarına zarar verme ya da Banka'ya fayda sağlama amacı güden tüm eylemlerdir" genel tanımı, hareket noktası olarak görülebilir.

Tanımdan da anlaşılacağı üzere; Banka'nın maddi varlıkları ya da itibarına yönelik fayda sağlama amacıyla gerçekleştirilen bir eylem, hile veya usûlsüzlük içeriyorsa, suistimal eylemi olarak değerlendirilmektedir.

Bildirime İlişkin Usûller

1. Suistimal eylemlerine ilişkin bildirimler, hiçbir aracı kullanmaksızın, öncelikle İç Denetim Birimi olmak üzere direkt olarak İç Denetim veya İç Kontrol Birimleri'ne yapılmalıdır.
2. Bildirim şekli, somut olayın mahiyetine göre ve bildiri yapacak kişinin tercihine bağlı olarak, sözlü ve/veya yazılı olarak yapılabilir. Yazılı bildirimler e-posta ve faks yoluyla, sözlü bildirimler ise yüz yüze veya telefonla yapılmalıdır.

Sözlü veya yazılı olarak yapılacak bildirimlerin içeriği ve usûlüne ilişkin dikkat edilmesi gereken hususlar ise, şunlardır:

- a) Bildirimi yapacak olan kişi kimliğini belirtir.
- b) Bildirime mesnet teşkil eden olay ve/veya kişi, açık ve sade bir anlatımla belirtilmelidir.
- c) Bildirim içeriğinde, suistimal eylemini betimleyen temel unsurlar olarak ortaya çıkan kişi/olay, zaman, yer ve yöntem, olabildiğince açık, somut ve tam olarak yer almalıdır.
- d) Bildirime ilişkin somut deliller, şahitler ve varsa belgeler, bildirim içeriğinde ayrıca iletilmeli veya belirtilmelidir.

Bildirim Kanalları

E-posta ile: etik.hat@pashabank.com.tr

1. İç Denetim ve İç Kontrol Birimleri personeli tarafından yapılan rutin denetim ve kontroller sırasında karşılaşılan suistimal bulgusu ya da buna ilişkin kuvvetli suistimal şüphesi, münferit bildirimle değil, bağlı olunan Birim idaresi vasıtasıyla yapılır.
2. Personel dışındaki taraflarca, Banka'nın muhtelif şikâyet ve bildirim kanalları kullanılarak yapılan suistimal eylemi konulu bildirimler, ilgili kanalların işletilmesinden sorumlu bölümler tarafından, direkt yazılı olarak İç Denetim Birimi'ne iletilir.
3. Banka'nın Yönetim Kurulu ve Denetim Komitesi'nin suistimal bulgusu ya da şüphesine yönelik her türlü bildiri, herhangi bir şekil şartına tabi değildir.
4. Ortaya çıkan bir olayın, suistimal ya da etik ihlâli olarak değerlendirilmesi aşamasında bir tereddüt yaşanması durumunda, işbu Politika'da belirtilen iletişim kanalları ile Etik İlkeler Politikası'nda belirtilen iletişim kanalları, birlikte kullanılmalıdır.
5. Suistimal bildiriminin, bir çalışanın kişilik haklarını ve konumunu zedelemeyi hedef aldığı belirlenmesi halinde, asılsız bildirim veya ihbarı yapan hakkında Banka disiplin hükümleri uygulanır.

Araştırma Sorumluluğu

Banka içinde ortaya çıkmış usûlsüzlük, hile, suistimal nitelikli eylemlere ve Banka Politika ve Prosedürlerine göre disiplin cezası gerektiren diğer tüm eylem türlerine ilişkin araştırma, inceleme, soruşturma ve sonuçlarını ilgili makamlara raporlama görevleri, İç Denetim Birimi tarafından yerine getirilir.

Buna ilişkin olarak;

a) Açık istihbarat ya da müşteri/personel bildirim yoluyla elde edilmiş Banka personeli için disiplin cezası gerektirecek nitelikteki Banka genel prensipleri, uygulama talimatları ve genel ahlâk kurallarına aykırı davranışlar ya da üçüncü kişiler nezdinde Banka itibarını sarsıcı hareketler,

b) Rutin incelemeler esnasında tespit edilen; Banka mevzuatına açıkça aykırılık veya kasıt sebebiyle disiplin cezası gerektiren ya da yasal merciler nezdinde suç teşkil eden iş, işlem veya,

c) Rutin incelemeler esnasında tespit edilen maddi Banka zararına sebebiyet verilmesi sonucunu doğurmuş ya da acil önlem alınmadığı takdirde maddi zarara sebebiyet vermesi kuvvetle muhtemel olan işlemler, İç Denetim Birimi araştırma sorumluluğu kapsamında yer alır.

Bunun dışında; işbu Politika kapsamında, Banka tüm iş birimleri tarafından, usûlsüz işlemler ya da suistimal eylemlerinin önlenmesine ilişkin oluşturulmuş ilk kontrol noktalarına yönelik sürekli iyileştirme amacı güden danışmanlık hizmetleri de, İç Kontrol Birimi ve İç Denetim Birimi tarafından yerine getirilir.

Gizlilik

Herhangi bir suistimal işlemine ilişkin ihbar alan tüm taraflar, suistimale ilişkin detayları ve suistimal inceleme veya soruşturma sonuçlarını katıyetle gizli tutmalıdırlar. İç Denetim Birimi tarafından, işbu Politika çerçevesinde usûle uygun olarak bildirilmiş suistimal eylemine ilişkin tüm araştırma, inceleme, soruşturma ve raporlama faaliyetleri, kesin bir gizlilik içinde yürütülür.

İnceleme ve araştırmalar sırasında, gerek araştırmaya ilişkin safhalar gerekse araştırma konusu olayın tarafı olan şüpheli kişi ile bildirim yapan kişinin kimliği –yüzleştirme, şahitlik isteme vb. durumlar gibi mücbir sebepler dışında– kanunen veya Banka mevzuatına göre yetkili makamlar dışında hiç kimseye açıklanamaz.

Bu gizlilik prensibi; araştırma süreci sonunda, herhangi bir suç unsuru ya da suçlu bulunamaması sonucuna ulaşılması ihtimaline binaen, bildirim yapan kişi ile şüpheli kişinin korunmasına yöneliktir.

Suistimal konusuyla ilgili olarak ilgili Denetim Komitesi'ne ve Yönetim Kurulu'na bilgi aktarılması gizliliğin ifşası anlamına gelmez.

Banka işbu Politika'nın konusunu oluşturan olayları ortaya çıkaran personelin gizlilik kaygısını anlar ve buna saygı gösterir. Bir personel bu türden bir olayı ortaya çıkardığında Banka, gerekirse söz konusu personelin de yardımı ve işbirliği ile, acil ve kapsamlı bir soruşturma yürütecektir.

Bildirim yapan kimliğini belirtse dahi bu bilgi gizli tutulacak ve izni olmadıkça yasal olarak bilgi almaya yetkili kılınanlar dışında kimse ile paylaşılmayacaktır.

Suistimale veya suistimal girişiminde bulunulduğuna işaret eden yeterli kanıtlar mevcut olduğu takdirde Banka yasal düzenlemelerce öngörülen mercilere bildirim yapacaktır.

Bilgilerin Muhafaza Edilmesi

Bir suistimal şüphesi bildirildiğinde ilgili kayıtların çalınması, değiştirilmesi veya imha edilmesini önlemek için derhal harekete geçilmelidir. Bu nedenle, ilgili kayıtların gönderildiği kişi tarafından emniyetli bir şekilde muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

Raporlama

Tutardan bağımsız olarak tüm suistimal faaliyetleri operasyonel risk yönetimi faaliyetleri çerçevesinde İç Denetim Birimi tarafından Üst Düzey Yönetim'e ve Yönetim Kurulu'na raporlanır.